

LOSTRON
- 7 -10- 2026
M. K.

52A 79/2026 - 1

KRAJSKÝ SOUD	
v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích	
DOŠLO osobně	✓
06 -10- 2026	
..... krát	7 přích
KOŽENA	

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích
Na Třísle 135
530 02 Pardubice
datová schránka: ep7abae

Navrhovatel:

Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Opatovec
jednatelka zmocněnkyně Miluší Žižkovou, nar. 4. 4. 1948,
bytem Opatovec 251, 568 02 Opatovec
členové přípravného výboru: Miluše Žižková,
Jiří Karnolt, Vladimír Sajler

Odpůrce:

Obec Opatovec
IČO 00579602
Opatovec 40, 568 02 Svitavy 2
datová schránka: dq6btp2

NÁVRH NA VYHLÁŠENÍ MÍSTNÍHO REFERENDA

*podle § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní,
ve spojení s § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu*

I. Návrh výroku soudu

Navrhovatel navrhuje, aby soud vydal toto usnesení:

I.

Vyhlašuje se místní referendum na celém území obce Opatovec, v němž budou oprávněným osobám položeny tyto otázky:

1. Souhlasíte s tím, aby obec Opatovec v samostatné působnosti nepodporovala větrné elektrárny nebo větrné parky na území obce Opatovec, neuzavírala s investory smlouvy k jejich podpoře a nepodporovala ani nevydala změnu územního plánu, včetně již zahájené, která by jejich výstavbu umožnila nebo usnadnila?
2. Souhlasíte s tím, aby obec Opatovec v samostatné působnosti nepodporovala pozemní fotovoltaické elektrárny na nezastavěných, zemědělských nebo krajinně otevřených plochách mimo střechy a fasády staveb na území obce Opatovec, neuzavírala s investory smlouvy k jejich podpoře a nepodporovala ani nevydala změnu územního plánu, včetně již zahájené, která by jejich výstavbu umožnila nebo usnadnila?

II.

Místní referendum se bude konat v sobotu dne 12. prosince 2026 v době od 14:00 do 22:00 hodin.

III.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Pro případ, že by soud vzhledem k okamžiku svého rozhodnutí shledal navržený den 12. prosince 2026 organizačně nevhodným, navrhovatel žádá, aby soud stanovil nejbližší pozdější den, který umožní řádné organizační zajištění místního referenda. Navrhovatel již vzhledem k plynutí času netrvá na

původně navrženém souběhu s volbami do zastupitelstev obcí ve dnech 9. a 10. října 2026; na konání referenda a na znění obou otázek však trvá beze změny.

II. Skutkový stav

1. Přípravný výbor předložil Obecnímu úřadu Opatovec dne 19. 8. 2026 návrh na konání místního referenda na celém území obce Opatovec. Návrh obsahoval dvě výše uvedené otázky týkající se postoje obce v její samostatné působnosti k větrným elektrárnám a pozemním fotovoltaickým elektrárnám. Původně bylo navrženo, aby se referendum konalo společně s volbami do zastupitelstev obcí ve dnech 9. a 10. 10. 2026.

***Důkaz:** Návrh přípravného výboru na konání místního referenda ze dne 19. 8. 2026 včetně podpisových listin.*

2. Při přezkumu návrhu obecní úřad zjistil nedostatečný počet uznaných podpisů. Zmocněnkyně přípravného výboru byla dne 3. 9. 2026 vyzvána k odstranění vad. Dne 7. 9. 2026 obecní úřad obdržel doplnění podpisové listiny.

***Důkaz:** Výpis ze zápisu zasedání Zastupitelstva obce Opatovec č. 9/2026 ze dne 23. 9. 2026, bod 3 – Místní referendum.*

3. Dne 14. 9. 2026 bylo zmocněnkyni přípravného výboru zasláno Sdělení o bezvadnosti návrhu na konání místního referenda. K převzetí tohoto sdělení došlo dne 17. 9. 2026. Téhož dne 14. 9. 2026 obecní úřad postoupil prostřednictvím starosty návrh zastupitelstvu obce k projednání. Tyto skutečnosti obec výslovně uvedla v zápisu ze zasedání i ve sdělení zmocněnkyni.

***Důkaz:** Výpis ze zápisu zasedání Zastupitelstva obce Opatovec č. 9/2026 ze dne 23. 9. 2026; Sdělení Obecního úřadu Opatovec ze dne 25. 9. 2026, č. j. 608/26/Op.*

4. Zastupitelstvo obce Opatovec projednalo návrh na svém zasedání dne 23. 9. 2026 jako bod č. 3 programu „Místní referendum“. Zápis zároveň výslovně uvádí, že návrh je z formálního hlediska bez vad a podpisové listiny obsahují zákonem stanovený počet oprávněných voličů.

***Důkaz:** Výpis ze zápisu zasedání Zastupitelstva obce Opatovec č. 9/2026 ze dne 23. 9. 2026.*

5. Zastupitelstvo však referendum nevyhlásilo a nestanovilo den jeho konání. Přijalo usnesení č. 3/9/2026/2026, jehož podstatná část zní:

„Zastupitelstvo obce Opatovec odkládá rozhodnutí o konání místního referenda z důvodu zákonných podmínek pro vyhlášení referenda: dle § 21 odst. 2 a § 27 odst. 5 zák. 22/2004 Sb. Zákon o místním referendu, konání referenda může být nejdříve 25 dní po jeho vyhlášení a zároveň dle § 15 zák. 22/2004 Sb. Zákon o místním referendu nesmí být den konání místního referenda stanoven tak, aby připadl do následujícího funkčního období zastupitelstva obce. Na základě těchto zákonných podmínek zastupitelstvo obce postupuje rozhodnutí o vyhlášení místního referenda zastupitelstvu, které vzejde z voleb do místního zastupitelstva konaných ve dnech 9. a 10. 10. 2026.“

6. Pro toto usnesení hlasovalo všech 9 přítomných členů zastupitelstva, nikdo nebyl proti a nikdo se nezdržel. Usnesení č. 3/9/2026/2026 bylo schváleno.

***Důkaz:** Výpis ze zápisu zasedání Zastupitelstva obce Opatovec č. 9/2026 ze dne 23. 9. 2026.*

7. Obecní úřad následně dne 25. 9. 2026 vydal pod č. j. 608/26/Op „Sdělení o rozhodnutí zastupitelstva obce“, adresované zmocněnkyni přípravného výboru. Sdělení reprodukuje stejné usnesení i výsledek hlasování 9 pro, 0 proti, 0 zdržel se.

— 42

Důkaz: Sdělení Obecního úřadu Opatovec ze dne 25. 9. 2026, č. j. 608/26/Op.

III. Aktivní legitimace a včasnost návrhu

8. Podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, má přípravný výbor právo domáhat se soudní ochrany, jestliže zastupitelstvo obce nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a), nebo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b). Navrhovatel je proto k podání tohoto návrhu aktivně legitimován.

9. Podle § 57 odst. 2 písm. b) téhož zákona je návrh třeba podat nejpozději do 20 dnů od jednání zastupitelstva, na němž měl být návrh přípravného výboru projednán, popřípadě na němž zastupitelstvo rozhodlo, že referendum nevyhlásí. Rozhodné zasedání se konalo dne 23. 9. 2026. Tento návrh je proto podáván v zákonné lhůtě. Navrhovatel současně upozorňuje, že podle § 53 odst. 1 a 2 zákona o místním referendu musí být úkon poslední den lhůty učiněn u příslušného orgánu nejpozději do 16:00 hodin a zmeškání lhůty nelze prominout.

IV. Zastupitelstvo nerozhodlo způsobem předpokládaným § 13 odst. 1 zákona o místním referendu

10. Podle § 13 odst. 1 zákona o místním referendu má zastupitelstvo na svém nejbližším zasedání dvě zákonem vymezené možnosti. Jestliže lze o navržené otázce místní referendum konat, musí rozhodnout o jeho vyhlášení a současně stanovit den konání. Pokud o navržené otázce referendum konat nelze, rozhodne, že jej nevyhlásí.

11. Zastupitelstvo obce Opatovec nepřijalo ani jedno z těchto rozhodnutí. Referendum nevyhlásilo a nestanovilo jeho den; zároveň nerozhodlo, že referendum nelze z důvodů podle zákona o místním referendu konat. Místo toho rozhodnutí „odložilo“ a „postoupilo“ je budoucímu zastupitelstvu. Takový třetí procesní postup § 13 odst. 1 neupravuje.

12. Tato situace je srovnatelná s věcí řešenou Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočkou v Liberci usnesením ze dne 10. 1. 2025, č. j. 64 A 6/2024-69. Soud tam vyšel z toho, že nebylo-li referendum podle § 13 odst. 1 písm. a) vyhlášeno a zastupitelstvo současně nerozhodlo způsobem podle písm. b), jsou splněny podmínky pro soudní ochranu podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. Soud v tomto řízení rozhodnutí zastupitelstva nepřezkoumává pouze kasačně, ale sám posoudí podmínky pro konání referenda a jeho rozhodnutí podle § 57 odst. 3 zákona o místním referendu rozhodnutí zastupitelstva nahrazuje.

V. Důvody uvedené v usnesení zastupitelstva nebrání vyhlášení referenda

13. První důvod – § 21 odst. 2 a § 27 odst. 5 zákona o místním referendu.

Ustanovení § 21 odst. 2 ukládá starostovi stanovit 25 dnů přede dnem hlasování minimální počet členů okrskové a místní komise. Ustanovení § 27 odst. 5 ukládá zastupitelstvu nejpozději 25 dnů přede dnem hlasování zveřejnit výši odměny členů komisí. Ani jedno z těchto ustanovení nestanoví obecnou podmínku, podle níž by referendum smělo být vyhlášeno pouze tehdy, zbývá-li do hlasování alespoň 25 dnů.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č. j. Ars 4/2014-99, bod 57, výslovně uvedl, že lhůty podle § 21 odst. 2 a § 27 odst. 5 jsou lhůtami pořádkovými, které napomáhají organizačně-technickému zajištění referenda; jejich nepatrné zkrácení v důsledku objektivní příčiny zásadně není samo o sobě způsobilé ovlivnit hlasování. Stejný závěr použil Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 17. 9. 2025, č. j. 67 A 9/2025-50, při soudním vyhlášení místního referenda o větrných elektrárnách.

14. Druhý důvod – § 15 zákona o místním referendu.

Třetí věta § 15 stanoví, že den konání referenda nesmí připadnout do následujícího funkčního období tehdy, koná-li se místní referendum „z rozhodnutí zastupitelstva obce“. V nynější věci však nejde o referendum iniciované zastupitelstvem podle § 14, nýbrž o referendum navržené přípravným výborem podle § 9 až § 13 zákona.

Nejvyšší správní soud tento rozdíl výslovně vyložil v rozsudku ze dne 8. 8. 2023, č. j. Ars 5/2023-62, bod 16: zákon omezuje zákazem přesahu do následujícího funkčního období pouze zastupitelstvo tehdy, vyhláší-li referendum ze svého vlastního rozhodnutí. Toto omezení se nevztahuje na volbu termínu místního referenda navrženého přípravným výborem.

15. Z uvedeného vyplývá, že oba právní důvody, na nichž zastupitelstvo založilo odložení rozhodnutí, nemohou odůvodnit nepřijetí rozhodnutí podle § 13 odst. 1 písm. a). I kdyby původně navržený souběh s volbami již nebylo možné organizačně zajistit, zastupitelstvo mělo – nebyl-li dán zákonný důvod nepřipustnosti otázek – referendum vyhlásit a stanovit jiný zákonný termín. Samotný návrh přípravného výboru přitom podle § 10 zákona datum konání jako povinnou náležitost neobsahuje.

VI. Navržené otázky jsou způsobilé být předmětem místního referenda

16. Podle § 6 zákona o místním referendu se v místním referendu rozhoduje o věcech, které patří do samostatné působnosti obce. Obě navržené otázky tuto hranici výslovně respektují. Týkají se postojů obce v samostatné působnosti, uzavírání smluv s investory a rozhodování obce v oblasti územního plánování. Návrh výslovně nepožaduje, aby obec či jiný správní orgán v přenesené působnosti nevydal konkrétní správní povolení.

17. Připustnost místního referenda ve věci postojů obce k větrným elektrárnám byla již potvrzena například usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 11. 2008, č. j. 30 Ca 173/2008-64 (Havlíčková Borová). Aktuální judikatura obdobně připouští referendum týkající se větrných elektráren, pokud jde o stanovisko a postup obce v její samostatné působnosti; srov. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2025, č. j. 67 A 9/2025-50.

18. Také otázky směřující k postupu obce při pořizování či schvalování územního plánu nebo jeho změny mohou být předmětem místního referenda. Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 22. 6. 2022, č. j. 63 A 4/2022-65, č. 4381/2022 Sb. NSS, vyslovil, že výsledek místního referenda může představovat závazný pokyn pro iniciaci pořízení územního plánu či jeho změny a pro následné schvalování, pokud je takový výsledek prosazován zákonnými prostředky. Tento závěr výslovně potvrdila i novější judikatura podle nového stavebního zákona. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 12. 2025, č. j. Ars 6/2025-40, bod 30, uvedl, že zastupitelstvo obce rozhoduje o změně územního plánu v samostatné působnosti a že zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, na tomto závěru nic nezměnil. V bodě 31 téhož rozsudku NSS současně připomněl, že orgány obce mají vůli občanů vyslovenou v referendu prosazovat prostředky, které jim právní řád dává k dispozici. Na tento rozsudek navázalo usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2026, sp. zn. III. ÚS 446/26, jímž Ústavní soud odmítl ústavní stížnosti města Boží Dar a jeho zastupitelstva směřující proti rozsudku NSS č. j. Ars 6/2025-40 a usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 9. 2025, č. j. 57 A 39/2025-43; závěry správních soudů o připustnosti referendové otázky vztahující se k územnímu plánu a o samostatné působnosti obce tím nebyly zpochybněny.

19. Zastupitelstvo obce Opatovec ostatně ve svém usnesení ze dne 23. 9. 2026 samo neuvedlo žádný důvod, pro který by otázky byly nepřipustné podle § 6 nebo § 7 zákona o místním referendu. Naopak výslovně konstatovalo formální bezvadnost návrhu a dostatečný počet podpisů.

VII. Termín konání referenda

20. Původní návrh přípravného výboru požadoval konání referenda současně s volbami do zastupitelstev obcí ve dnech 9. a 10. 10. 2026. Navrhovatel na tomto souběhu již vzhledem k datu tohoto soudního řízení netrvá, neboť cílem návrhu je především účinně zachovat právo občanů rozhodnout o položených otázkách a umožnit řádné organizační zajištění hlasování.

21. Navrhovatel proto navrhuje sobotu 12. 12. 2026 od 14:00 do 22:00 hodin. Tento termín ponechává dostatečný prostor pro organizační úkony podle zákona o místním referendu i v případě, že by byl návrh podán až v závěru zákonné lhůty a soud využil celou třicetidenní lhůtu pro rozhodnutí podle § 91a odst. 3 s. ř. s. Pokud by soud s ohledem na okamžik svého rozhodnutí považoval tento termín za nevhodný, navrhovatel žádá o stanovení nejbližšího pozdějšího dne. Podle judikatury musí rozhodnutí soudu, kterým je referendum vyhlášeno, obsahovat také den jeho konání (usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 11. 2008, č. j. 30 Ca 173/2008-64).

VIII. Závěr

22. Návrh přípravného výboru byl obecním úřadem shledán bezvadným a byl podpořen zákonem stanoveným počtem oprávněných osob. Zastupitelstvo jej na zasedání dne 23. 9. 2026 projednalo, avšak referendum nevyhlásilo a namísto rozhodnutí předpokládaného § 13 odst. 1 zákona o místním referendu rozhodnutí odložilo a přeneslo je na budoucí zastupitelstvo. Důvody uvedené v usnesení nebrání vyhlášení referenda na návrh přípravného výboru.

23. Navrhovatel má proto za to, že jsou splněny podmínky § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu a § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s., a žádá, aby soud svým rozhodnutím nahradil rozhodnutí zastupitelstva obce a místní referendum vyhlásil.

IX. Navržené důkazy a přílohy

1. Návrh přípravného výboru na konání místního referenda v obci Opatovec ze dne 19. 8. 2026, včetně podpisových listin.
2. Výzva k odstranění vad návrhu / podpisových listin ze dne 3. 9. 2026, je-li k dispozici.
3. Doplnění podpisové listiny doručené Obecnímu úřadu Opatovec dne 7. 9. 2026, je-li k dispozici.
4. Sdělení Obecního úřadu Opatovec ze dne 14. 9. 2026 o bezvadnosti návrhu na konání místního referenda.
5. Výpis ze zápisu zasedání č. 9/2026 Zastupitelstva obce Opatovec ze dne 23. 9. 2026 – bod 3 Místní referendum, včetně usnesení č. 3/9/2026/2026 a výsledku hlasování 9–0–0.
6. Sdělení Obecního úřadu Opatovec ze dne 25. 9. 2026, č. j. 608/26/Op, o rozhodnutí zastupitelstva obce.

V Opatovci dne 5. 10. 2026

Za přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Opatovec

.....
Miluše Žižková

zmocněnkyně přípravného výboru

